

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

Administrador-gerent: F. d'A. PLANAS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16. TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3597 -- BARCELONA, DIMECRES, 27 DE GENER DE 1915 -- UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPREMTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16. TELEFON 2298

EL BARATO

Darrera setmana de les

GRANS REBAIXES

D'ABRICS, VESTITS I PELLETERIA

Amb tot i marcar-se aquests articles a preus limitadíssims durant aquests dies es fa

20 per 100 descompte

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Continúa la venda extraordinària i a preus molt reduïts de

GENRES BLANCS

Des de el 1er al 13 de febrer

Se realitzaran a preus limitadíssims grans existències en

Guants, Randes,

Brodats, Llençols, Mocadors, Genres de punt, Calçat, Cotilles, Bruses, Refajos, Devantals, Perfumeria, Flors, Caixes de paper, Vanos de teatre, Saquets de pell.

Roba blanca, Corbates, Sombreros.

Teixits, Estampats i Mantons de Manila per a Carnaval

ENQUADERNACIONS I RELLEUS

Gibert, Reig, Trillas & C.^a

Grans taller montats amb tots els avenços com els més importants de l'estranger

FABRICACIÓ MECANICA DE LLIBRES

Instal·lació completa de maquinària per les renomades cases Smyth, Horne, de Anglaterra, Krauss i altres d'Alemanya, per relligar llibres arrodonir llocs, treure cantoneres fer tapes i encaixar llibres, etc.

Rapidesa en els encarrecs editorials i particulars

Producció de dotze a quinze llibres per minut

Aribau, 129-131 (entre Rosselló i Còrcega)

Telefon 7871

BARCELONA

ELS ESTATS UNITS I LA GUERRA

OPINIO DEL PROFESSOR ELIOT

La Democràcia i la Diplomàcia

Ahí expressàvem la nostra conformitat amb l'opinió del savi professor de la Universitat d'Harvard, Mr. Eliot, quan afirmava que mai la força militar ha sigut una condició de positiva grandesa nacional per un país.

D'aquí arrenca la rodona reprobació dels Estats Units, davant la obra del militarisme prussià que arrastra bojanent, en una fatal i obtusa solidaritat, a tots els homes, a tot el poble alemany.

Ademés d'aquesta declaració de principis democràtics, ja brillantment comentada molt abans de la guerra per un il·lustre publicista anglès, Mr. Norman Angell, l'autor suficientíssim d'aquest llibre admirable titulat *La Gran Il·lusió* —que varies vegades hem retret— el savi nordamericà Mr. Eliot formula una altra declaració de principis de pura democràcia que hem de posar en relleu, ja que també sobre d'ell hi descansa la simpatia dels Estats Units per la causa dels Aliats.

No podem admetre —escriu Mr. Eliot— que decisions gravíssimes relatives a la política externa d'un país, li siguin imposades per un poder executiu permanent basat en la opinió secreta de diplomàtics de carrera que's consideren com a representants personals dels sobirans respectius. El poble dels Estats Units no té poder executiu permanent i la diplomàcia no és en ell una carrera professional. En la conducta dels negocis nacionals repel·leix sobre tot el SECRET i està acostumat a exigir i a obtenir del seu govern la PUBLICITAT més completa possible. El SECRET en les relacions diplomàtiques i en els acords internacionals és, als ulls de la majoria dels nordamericans, no solament inoportú, sinó perillós i injustificat.

Creiem que aquests dos perfides —el d'avui i el d'ahir— si són degudament meditats, poden servir d'interessantíssima lliçó. El

primer tema —el del poder militar com a base de grandesa nacional— malgrat i haver sigut banalitzat en tots els tons, no ha entrat encara en les consciències tant profundament com caldria i especialment en lo que's refereix a l'apreciació de fets històrics. El segon ens ensenya que un procediment fonamental contrari al govern democràtic és el de pretendre sugestionar un poble empenyent-lo a greus resolucions per medi d'excitants declamatoris i agullonades com la bestia cansada a l'anfiteatre, per comptes d'exposar-li els problemes tal com són i d'ensenyar-li els elements de la solució llur. D'aon se'n desprèn que és miserable i criminal que polític sense escrúpols empenyin el poble a pendre determinades posicions no solament amagant-li per sistema les negociacions diplomàtiques —en nom d'aquesta monstruosa ficció que és el secret d'Estat— sinó moltes vegades endossant-li sistemàticament la mentida.

Alguns pobles són tractats de vegades pels seus amos com el toro en el redoncel: lo que's vol és que donguin brega, que embesteixin, perquè afueixi l'or a la taquilla.

Aquí a Espanya, la raó d'Estat, el secret d'Estat, ha sigut l'arma que's polític han esgrimit sempre per tapar les seves dilapidacions de territoris patris i els ocultes contubernis de la diplomàcia. L'afar del Marroc, aquesta guerra portada entre torpituds i equivocacions, sense que d'ella en ressurti clara una finalitat nacional, és filla de aquestes tenebrositats dels pactes diplomàtics fets a espalles del país i contrariant els més elementals principis democràtics.

Per això als polítics espanyols els convé, més que a cap altres, aquestes lliçons de sà liberalisme que la gran democràcia nordamericana exposa clarament per la boca del savi professor mister Eliot.

ECOS

ELS DOS ESPERITS.

Els obrers catalans, com tots els fills d'Espanya, són una paradoxa vivent. D'aquí a aquí, se presenten fets uns individualistes irreductibles, d'aquí a aquí, uns homes disciplinats amb un intens sentiment col·lectiu. Sembla que tinguin dues naturaleses.

Diem això, perquè és a casa nostra precisament, on amb tot i el nostre exagerat individualisme, s'han vist triomfar les multituds pels carrers, molt més que en cap altra part del món, amb organització perfecta i amb gran esplendor en tota mena de manifestacions.

Es a la nostra terra, on les classes treballadores, amb la llur constitució sistema formiga i segons les ensenyances de l'economista anglès Samuel Smiles, està més desenvolupat que enlloc l'esperit d'associació, i on, en pocs anys, s'han fundat més cooperatives de consum, de les quals se serveixen les famílies obreres per a proveir-se, a bon preu i sense sofisticacions, quan menys, els aliments de primera necessitat, com el pa i el vi.

Però ja hem arribat a un temps que, segons sembla, no n'hi ha prou amb lo que deixem dir. Les cooperatives catalanes, administrades per obrers, amb més coneixements o més intuïció de l'economia, i amb les mans més netes que molts regidors; per no gastar en lloguer, valent-se de llurs estalvis, de l'emissió de modestes accions i del llur treball manual, se construeixen casa pròpia, casa que, a l'hora que's serveixi de tenda i magatzem de queviures, sigal·loc d'habitatge i la llar reconfortadora de la col·lectivitat.

Heu's-aquí, doncs, lo que ara està fent la cooperativa de consum, «La Guardiola Familiar», de la barriada de Sant Andreu: basteix, per compte propi, amb els llurs cabals i en un carrer molt cèntric d'aquell suburvi de Barcelona, un casal capaç per les necessitats de tots els seus socis, digne coronament de la llur avenença i de la llur honrada administració.

molt canvis; treballem mo't i sovint canviem de lloc. Plou; fa un temps horros, però no obstant anem fent, sempre coratjosos. En Sayol m'ha enviat un exemplar de l'article d'En Pere Coromines publicat a EL POBLE CATALÀ, «Per l'amor de la França»; és molt ben escrit, m'ha agradat moltíssim, i estaria molt content de poder-ne tenir 4 exemplars més; vos agrairia que me'ls enviéssiu.

«La meua salut és bona; tot va bé, encara que comencem a trobar-nos fadigats després de 5 mesos de lluita; creiem que per la primavera les coses hauran canviat molt i seran ja ben avençades; així ho esperem. Confiança, coratge i aviat la victòria.

«Bon record a tots i a reveure. Vostre amic Henri Gibert.»

Que s'ia també aquestes ratlles per a major satisfacció de l'il·lustre autor del citat article, sobre apreciàssim amic En Pere Coromines.

CANÇONER

CORRANDA

No'm deixis mai, ombra trista;
malaurats, deu-me la mà;
veniu amb mi tots els tristos,
tinc el cor desconsolat.

Espectacles

Reobertura del Liceu

L'anunci de que la nova Empresa Joan Mestres obrirà un nou abonament per a les 10 funcions ha constituït el primer èxit, èxit que mai s'hauria pogut esperar l'Empresa i que demostra evidentment el desig que hi havia a Barcelona de que s'obris altre cop el nostre primer teatre.

La confiança de grans aconseqüents fundada per l'èxit del nou empresari es va posant de manifest i la reobertura constituïrà un aconseqüent digne de senyalar-se en els annals de la gloriosa història del Liceu.

«Tanmateix» caniat per tant valuosos elements com els que anuncia la Empresa d'èxit, ment es logren i això demostra el desig evident de que el Liceu torni en aquella ambient que li donaren tanta anomenada.

El Liceu, doncs, dissabte es veurà ple de lo millor que enclou Barcelona i això constituïrà la primera i més gran victòria de l'empresari senyor Joan Mestres.

Agencia Tresols

DIRECTOR - PROPIETARI

Antoni Tresols Campañá

Inspector Quefe de Policia Jubilat

Quefe Honorari d'Administració Civil

Seccions d'Investigacions

Generals Privades Confidencials

en totes les esferes de la vida social

Relacions amb els principals

DETECTIVES mundials

Informacions mercantils

Corresponsals en totes les poblacions

d'Espanya i estranger

Préstams hipotecaris

a interès legal

Compra i venda de finques

Col·locació de capitals

Cobro de crèdits

als senyors ADONATS d'aquesta Agencia

Ronda Universitat, 35, entl. 1.^a

Telefon 1.113. -- Barcelona

EL POBLE CATALÀ és un diari que

només serveix la causa de la Llibertat

de Catalunya. Llegiu-lo i divulgueu-lo.

La divulgació de la premsa catalana, és

el fonament de la nacionalització de Ca-

talunya. EL POBLE CATALÀ és el pa-

espiritual de la llar de tot bon patriota

Una llegenda insidiosa

L'interessant revista *El Teatro Català*, publica, en el seu darrer número, un ben escrit article, el qual, com el sol, te algunes tares. I que'n perdoni el seu autor. En ell, combatent l'insinceritat en els artistes, s'hi recull, contra un amic nostre, una falsetat injuriosa, filla del despit d'algun escriptor rutinari, enemic, per ignorància, de tota perfecció lingüística. En ell, sense justificar-ho, res més que per malvolencia, s'hi diu que «un filòleg reformador de la gramàtica catalana, parla en castellà an els seus...» Qui són, company, aquests seus? La dona i els fills del filòleg? Doncs bé, això és fals, absolutament fals. El nostre il·lustre amic, no ha parlat mai, aquí i a fora d'aquí, en català, en altra llengua que la catalana.

Pot haver donat motiu a aquesta insidiosa llegenda, lo que ara, company, si fas l'honor de seguir llegint-nos, t'anem a contar. Sapigues que's fills del filòleg al·ludit, per raons que seria llarg explicar-te, van neixer en una terra on quasi tothom parla en castellà o en un altre idioma molt diferent del nostre. Com és natural —i això ho sabs tant bé com tots els propaleadors de l'especie maligne que estem destruint— els nens nascuts i criats en un país que no és el dels llurs pares, esclaus de l'ambient que's rodeja, aprenen, com a pròpia, tendint a arrelar-se en l'esperit, la parla dels nens indígenes, els llurs amics i companys en l'escola i en el joc; essent inútils, a certa edat, tots els esforços que facin a casa llur, reunits en família, per a fixar en l'idioma del llur terror originari.

Això és lo que va passar amb els fillets de l'eximí filòleg que tu, bon company, enecat pel teu amor a Catalunya, has volgut ofendre, sense tenir en compte que's tractava d'un preclar patriota qui, pel seu saber i pels molts sacrificis que porta fets en pro de la nostra cultura, és mereixedor de la més alta estima i del més profund agraiment de tothom.

Però sapigues, te repetim, que avui els fills del filòleg injustament bescantat, ja més espigats i lluny de l'ambient on van neixer, parlen, a tota hora i a la perfecció, com bons catalanets que són, la seva i la nostra estimada llengua.

Ha succeït amb ells, lo mateix que, fatalment, va succeir en la seva infantesa, amb Don Angel Guimerà, el qual, nat a Canaries, no va perfeccionar el català, fins a l'edat de set anys, o siga fins el dia que, d'aquella terra, van portar-lo al Vendrell.

I no creiem que ningú s'atreveixi a dubtar del patriotisme del nostre gran dramaturg.

IGNASI IGLESIAS

IDEARI

ALSACIA

L'Oncle Hansi conta després que, pocs dies des les amonacions balces d'aquesta festa oficial, el bon alsacià necessita amonacions més altes que'l comuniquin amb l'ànima del país i per això cal visitar les tombes hanals on dormen des de fa quaranta anys els bons alsacians de la gran batalla. Allí no hi ha grans monuments sumptuosos que commemorin aquells dies terribles que tal heroi va patir sucumbir. És un obelisc de pedra, un àngel negre amb una corona a cada mà i les ulls plenes i al cim de l'obelisc un gall d'or en actitud de cantar. El dibuix és una de les

